

Journal of Psychological Dynamics in Mood Disorders

Presenting Structural Model of Emotional Eating in People with Obesity based on Self-Regulation with the Mediating Role of Emotional Processing

Ashraf Babakhanlou^{1*}, Zahra Babakhanlou²

1. PhD, Department of Health Psychology, Najaf Abad Branch, Islamic Azad University, Najaf Abad, Iran (Corresponding Author).

2. MA, Department of English Language Translation, Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

* Corresponding Author Email: babakhanlou@mailsac.com

Journal Info:

Volume 2, Issue 2 Summer 2023

Pages: 30-40

The purpose of this study was to Presenting Structural Model of Emotional Eating in People with Obesity based on self-regulation with the Mediating Role of Emotional processing. The research method is correlation using structural equation modeling. The statistical population of this study consisted of all people with obesity in Tehran in 1397, out of whom 378 were selected by stage sampling. Research tools were Emotional Eating Duch's (1986), self-regulation Carey & et al, (2004) and Emotional Processing Bakker et al.'s (2010) Questionnaire. Structural equation modeling was used to answer the research hypotheses. The results showed that there was a direct and negative effect between self-regulation and emotional eating. There is an indirect and positive effect between self-regulation and emotional processing. And there is an indirect and negative effect between emotional processing and emotional eating. Therefore, it can be concluded from the results that self-regulation affects emotional eating with the mediating role of emotional processing in obese people. Therefore, attention to the mentioned variables in the prevention and design of appropriate therapies helps researchers and therapists.

Article Dates:

Receive: 2023/05/13

Accept: 2023/08/06

Published: 2023/09/21

Keywords:

Emotional Eating, Self-Regulation, Emotional Processing, Obesity

Article Cite:

Babakhanlou A, Babakhanlou Z. (2023). Presenting Structural Model of Emotional Eating in People with Obesity based on Self-Regulation with the Mediating Role of Emotional Processing, *Psychological Dynamics in Mood Disorders*; 2(2): 30-40

Creative Commons: CC BY 4.0

پویایی روانشناختی در اختلالات خلقوی

ارائه مدل ساختاری خوردن هیجانی در افراد مبتلا به چاقی بر اساس خودتنظیمی با نقش میانجی پردازش هیجانی

اشرف باباخانلو^۱، زهرا باباخانلو^۲

۱. دکتری تخصصی، گروه روانشناسی سلامت، واحد نجف آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، نجف آباد، ایران (نویسنده مسئول).
۲. کارشناسی ارشد، گروه مترجمی زبان انگلیسی، واحد تهران، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

ایمیل نویسنده مسئول: babakhanlou@mailsac.com

پژوهش حاضر با هدف، ارائه مدل ساختاری خوردن هیجانی در افراد مبتلا به چاقی بر اساس خودتنظیمی

با نقش میانجی پردازش هیجانی انجام گرفت. روش پژوهش مقطعی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری این پژوهش را کلیه افراد مبتلا به چاقی شهر تهران در سال ۱۳۹۷ بودند، که از میان آن‌ها، تعداد ۳۷۸ نفر با روش نمونه‌گیری مرحله‌ای انتخاب شدند. ابزارهای پژوهش عبارت بودند از: خوردن هیجانی داج (۱۹۸۶)، خودتنظیمی کری و همکاران (۲۰۰۴) و پرسشنامه پردازش هیجانی باکر و همکاران (۲۰۱۰).

به منظور پاسخگویی به فرضیه‌های پژوهش از مدلیابی معادلات ساختاری استفاده شد. نتایج نشان داد که بین خودتنظیمی با خوردن هیجانی اثر مستقیم و منفی وجود دارد. بین خودتنظیمی با پردازش هیجانی اثر غیرمستقیم و مشبт وجود دارد و بین پردازش هیجانی با خوردن هیجانی اثر غیرمستقیم و منفی وجود دارد. بنابراین از نتایج می‌توان چنین استنباط کرد که خودتنظیمی بر خوردن هیجانی با نقش میانجی پردازش هیجانی در افراد مبتلا به چاقی تاثیر دارد. لذا توجه به متغیرهای مذکور در پیشگیری و طراحی درمان‌های مناسب‌تر به پژوهشگران و درمانگران یاری می‌رساند.

اطلاعات نشریه:

دوره ۲، شماره ۲، تابستان ۱۴۰۲

صفحات: ۳۰ - ۴۰

تاریخ‌های مقاله:

دریافت: ۱۴۰۲/۰۲/۲۳

پذیرش: ۱۴۰۲/۰۵/۱۵

انتشار: ۱۴۰۲/۰۶/۳۰

واژگان کلیدی:

خوردن هیجانی، خودتنظیمی، پردازش هیجانی، چاقی

استناد به مقاله:

باباخانلو ا، باباخانلو ز. (۱۴۰۲). ارائه مدل ساختاری خوردن هیجانی در افراد مبتلا به چاقی بر اساس خودتنظیمی با نقش میانجی پردازش هیجانی. پویایی روانشناختی در اختلالات خلقوی (۲: ۴۰ - ۳۰).

Creative Commons: CC BY 4.0

مقدمه

(World Health Organization, 2016) چاقی را به عنوان تجمع چربی غیرطبیعی و یا بیش از حد که ممکن است سلامت را مختل کند تعریف کرده است. بر اساس آخرین گزارش اعلام شده از سوی این سازمان، در سال ۲۰۱۴ بیش از ۱/۹ میلیارد (۳۹ درصد) از جمعیت بزرگسال دارای اضافه وزن و بیش از ۶۰۰ میلیون نفر (۱۳ درصد) مبتلا به چاقی بودند. با وجود تلاش های بسیار زیاد برای کنترل چاقی، شیوع اضافه وزن و چاقی در سراسر جهان بین سال های ۱۹۸۰ تا ۲۰۱۴ بیش از دو برابر شده است. در ایران، طی مطالعه گستردگی که ۹۹۱ مرد و ۱۱۸۸ زن از شهرهای اردبیل، اصفهان، اهواز، تهران، رشت، کرمان و مشهد مشارکت داشتند، شیوع اضافه وزن در مردان ۴۹ درصد و در زنان ۵۳ درصد گزارش شده و ۱۰/۲ درصد از مردان و ۱۸/۶ درصد از زنان چاق بودند (Ranjbar Noushari, 2017). داده های اخیر انتشار یافته از مراکز کنترل و پیشگیری از بیماری نیز نشان می دهند که این مشکل به ویژه در میان جوانان گسترش پیدا کرده است، بدین صورت که حدود ۶۰/۳ درصد از افراد ۲۰ تا ۳۹ سال، مبتلا به اضافه وزن یا چاق هستند (Ogden, Carroll, Kit & Flegal, 2014). همچنین شواهد نشان می دهد که افزایش بیش از حد وزن با سرعت بیشتری در این گروه رخ می دهد (Cahill, Haire-Joshu, Cade, Stein, Woolfolk, Moley & Klein, 2018) و با افزایش بیشتر وزن در آینده توأم است (Milaneschi, Simmons, van Rossum & Penninx, 2019). این نگرانی وجود دارد که شروع زودتر چاقی با بهبودی کمتر و پیامدهای منفی تری همراه باشد (Erkaya, Karabulutlu & Çalik, 2018). پیامدهایی نظیر افزایش مرگ و میر (Miljkovic, 2019) و همچنین تعدادی از بیماری های مزمن، از جمله بیماری عروق کرونری قلب، دیابت نوع ۲، سرطان، فشارخون بالا، سکته مغزی، آپنه خواب، مشکلات تنفسی و آرتروز (Newmarch, Weiler & Casserly, 2019). بر این اساس، وزن بدن یکی از متغیرهای اساسی تفاوت های فردی است که اثری فراگیر در تقریباً تمامی جنبه های زندگی ما دارد. اگرچه اغلب در سلامت جسمی نقش دارد، اما با انواع فرآیندهای روان شناختی مانند اضطراب و افسردگی در ارتباط است (Kyrou, Randeva, Tsigos, Kaltsas & Weickert, 2018).

تحقیقات نشان دادند افراد چاق از بالا بودن خلق منفی در رنج هستند، وقتی که فرد باور داشته باشد غذا خوردن، خلق را بهبود می بخشد، در پاسخ به عواطف منفی به غذا خوردن روی می آورد تا آن خلق منفی تنظیم شود (Upadhyay, Farr, Perakakis, Ghaly & Mantzoros, 2018). بنابراین هیجان ها رفتارهای غذا خوردن را تغییر می دهند (Pisetsky, Haynos, Lavender, Crow & Peterson, 2017) چنان که پژوهش ها نشان می دهد که تلاش مکرر برای کنترل یا تغییر هیجان ها ممکن است، آسیب زا باشد. این ضرر و زیان را به راحتی در رفتاری مثل غذا خوردن هیجانی می توان مشاهده نمود (Harrison, Mitchison, Rieger, Rodgers & Mond, 2016). از آنجاکه غذا خوردن هیجانی به عنوان تدبیری برای مقابله با هیجان های منفی از قبیل استرس، تنهایی، کسالت، اضطراب (Deroost & Cserjési, 2018) تعریف می شود، مطالعات در حوزه غذا خوردن هیجانی در تلاش هستند تا چاقی را از این حوزه تبیین کند، به طوری که نشان داده اند افراد چاق در پاسخ به حالات هیجانی منفی بسیار بیشتر از افراد دارای وزن بهنجهار غذا می خورند (Robinson, Safer, Austin & Etkin, 2015). نتایج پژوهش (Van Strien, 2018) نشان داد که عواطف منفی و شاخص توده بدنی همبستگی مشتی با سیک خوردن هیجانی دارد. در مطالعه (Rommel, 2018) مقایسه شدن و مشخص گردید که زنان چاق در آگاهی هیجانی، نمرات پایین تری داشتند و از خوردن هیجانی به عنوان یک راهبرد خودتنظیمی بیشتر استفاده می کردند.

از سوی دیگر باید دانست که مصرف غذا نه تنها با نیازهای متابولیک تنظیم می شود (Cardi, Leppanen & Treasure, 2015) بلکه تحت تاثیر حالات عاطفی، انگیزه ها و فرآیندهای خودتنظیمی نیز قرار می گیرد (Treasure, Cardi & Kan, 2012). بر اساس مباحث مطرح شده راهبردهای خودتنظیمی نیز، بر خوردن هیجانی افراد مبتلا به چاقی مؤثرند. این راهبردها، فرآیندهای شناختی هستند که افراد برای مدیریت اطلاعات برانگیزاننده هیجانی به کار می گیرند (Duarte, Matos & Marques, 2015) و بر جنبه شناختی مقابله تأکید دارند. افراد در مواجهه با شرایط تنیدگی زا از راهبردهای متنوعه مانند نشخوار فکری، سرزنش دیگری، فاجعه انگاری و تمرکز مجدد مثبت، ارزیابی مجدد مثبت، پذیرش و برناه ریزی کردن (Evers, Marijn Stok & de Ridder, 2010) استفاده می کنند. شیوه های خودتنظیمی، می توانند به صورت فرآیندهای ناهمشیار مانند توجه انتخابی، یا فرآیندهای هشیار، مانند نشخوار فکری یا خود سرزنشگری نمایان شود (Gorin, Gokee LaRose, Espeland, 2012). مشخص شده است که حتی در شرایط آزمایشی، استفاده از راهبردهای خودتنظیمی ناسازگار با مصرف بیشتر غذا رابطه دارد؛ در حالی که استفاده از راهبردهای خودتنظیمی سازگار، مانند ارزیابی مجدد شناختی، رابطه ای با میزان مصرف غذا نشان نداده است (-Monnery, Tate & et al, 2019). در پژوهشی با هدف بررسی اثر سرکوبی، ارزیابی مجدد شناختی و شرایط کنترل خنثی بر رفتارهای خوردن، مشخص شد سرکت کنندگان در شرایط ارزیابی مجدد، هیچ کدام از خوارکه های ناسالم را انتخاب نکرده اند (Patris, Rigal, Peteuil, Chabanet & Issanchou, 2019). در پژوهشی با هدف بررسی اثر سرکوبی، ارزیابی مجدد شناختی و شرایط تأثید شده است (Khodapanah, Sohrabi, Ahadi, & Taghi Lou, 2017).

شنختی و پذیرش)، در ایجاد سطح پایین‌تر پریشانی و عاطفه منفی، مؤثر بوده است (Herwig, Opialla, Cattapan, Wetter, Jäncke & Brühl, 2018).

همچنین تحقیقات نشان داده است که پردازش‌های هیجانی نیز نقش مهمی در جنبه‌های مختلف زندگی نظیر سازگاری با تغییرات زندگی و رویدادهای تنبیگی زا در افراد مبتلا به چاقی ایفا می‌کند. پردازش هیجانی را می‌توان واکنش‌های زیست‌شنختی به موقعیت‌هایی دانست که آن را یک فرست می‌کند یا چالش‌برانگیز ارزیابی می‌کنیم و این واکنش‌های زیستی با پاسخی که به آن رویدادهای محیطی می‌دهیم، همراه می‌شوند (Mills, Rachman, 1980). برای اولین بار مفهوم پردازش هیجانی را معرفی کرد. وی پردازش هیجانی را فرآیندی می‌داند که به وسیله آن آشفتگی عاطفی جذب و بهاندازه‌ای کاهش می‌یابد که تجارت و رفتارهای دیگر بدون آشفتگی می‌تواند صورت گیرد (به نقل از Mehri Nejad, Farah Bijari & Norouzi Nargessi, 2016). می‌توان پردازش هیجانی را به صورت یک پردازش که به وسیله آن تحریف‌های هیجانی جذب شده و حل می‌شود، در نظر گرفت. این تحریف‌ها رفاقتارها و تجارب دیگر فرد را به سمت اختلالات خوردن سوق می‌دهد. اغلب مردم به طور موققیت‌آمیز، حوادث آزاردهنده را که در زندگی شخصی‌شان اتفاق می‌افتد، پردازش می‌کنند ولی برخی از افراد مبتلا به چاقی قادر به حل یا پردازش سازگارانه تحریف‌های هیجانی نیستند و در نتیجه این افراد در سطح بالایی برانگیختگی با تداخل احساس‌های ایشان به مدت طولانی واکنش نشان می‌دهند و این مسئله منجر به ایجاد مشکل در اختلالات خوردن در آن‌ها می‌شود (Padmala, Sambuco & Pessoa, 2019). در مجموع اگرچه پردازش احساس‌ها و هیجان‌ها در افراد مبتلا به چاقی کمتر مورد مطالعه قرار گرفته است، ولی نشانه‌ها بیانگر وجود مشکل‌های پردازشی در این افراد می‌باشد (Santos, 2018). با توجه به افزایش شیوع چاقی و همچنین افزایش تجربه هیجان‌های منفی از قبیل استرس، پریشانی، خشم در زندگی ماشینی امروز، همچنین با توجه به این که چاقی یک مساله جدی است و پیامدهای قابل ملاحظه‌ای برای سلامت فیزیکی، بهزیستی ذهنی و کیفیت زندگی افراد دارد، پیامدهای روان‌شنختی چاقی ممکن است شدید باشد. با این توصیف می‌توان گفت، سلامتی و پیامدهای روانی-اجتماعی چاقی و همین‌طور هزینه‌های اقتصادی آن قابل توجه می‌باشد. پژوهش حاضر به این سؤال است که عوامل فوق در کنار یکدیگر تا چه حد در پیش‌بینی خوردن هیجانی افراد مبتلا به چاقی سهیم هستند. به طور کلی راهبردهای خودتنظیمی در مطالعات مختلف به عنوان پیش‌بین‌های مهم غذا خوردن هیجانی در نظر گرفته شده‌اند و می‌توان این فرضیه را مطرح کرد که پردازش هیجانی پایین به توانایی تنظیم هیجانی فرد آسیب وارد می‌کند و اوی را مستعد خوردن هیجانی می‌کنند و این متغیرها آن‌طور که پژوهش‌ها نشان داده‌اند با چاقی افراد رابطه مستقیمی دارند. بنابراین پژوهشگر در این پژوهش به این مساله می‌پردازد: بین خودتنظیمی بر خوردن هیجانی با میانجی‌گری پردازش هیجانی در افراد مبتلا به چاقی چه رابطه‌ای وجود دارد؟

روش پژوهش

روش پژوهش حاضر، به لحاظ روش گردآوری داده‌ها توصیفی-همبستگی از طریق الگویابی معادلات ساختاری است. جامعه آماری شامل زنان و مردان مبتلا به چاقی مراجعت کننده به مراکز رژیم‌درمانی و خانه‌های سلامت شهر تهران در سال ۱۳۹۷-۱۳۹۸ تشکیل دادند. در این پژوهش از روش نمونه‌گیری مرحله‌ای استفاده شد. در مرحله اول با استفاده از روش نمونه‌گیری خوشای مرحله‌ای از بین مناطق ۲۲ گانه شهر تهران ۷ منطقه (۵، ۲، ۷، ۱۶، ۱۸، ۲۱) انتخاب و از هر منطقه ۳ مرکز رژیم‌درمانی و ۳ خانه سلامت انتخاب شد سپس در مرحله دوم به صورت هدفمند و بر اساس معیارهای ورود و خروج به پژوهش (ملاک‌های ورود به مطالعه عبارت بودند از: ۱. بارداری، ۲. استفاده از داروهای مربوط به اختلالات روان و داروهای تمایل به شرکت در پژوهش. ملاک‌های خروج از مطالعه عبارت بودند از: ۱. بارداری، ۲. استفاده از داروهای مربوط به اختلالات روان و داروهای روان‌گردان، ۳. مصرف داروهای اضافه‌وزن و چاقی) گروه نمونه مشخص شد و در نهایت به صورت در دسترس و داوطلبانه از مراجعتین در مراکز رژیم‌درمانی و خانه‌های سلامت نمونه‌ها انتخاب شد. در مدل یابی معادلات ساختاری در مورد حجم نمونه توافق کلی وجود ندارد اما به زعم بسیاری از پژوهشگران حداقل حجم نمونه در معادلات ساختاری ۲۰۰ نفر می‌باشد (Holter, 1983). در این پژوهش حجم نمونه به طور کلی ۴۰۰ نفر در نظر گرفته شد و در نهایت تحلیل داده‌ها بر روی ۳۷۸ پرسشنامه صورت گرفت. لازم به ذکر است توضیحات لازم در مورد آگاهی از اهداف مطالعه، مشارکت داوطلبانه، رعایت حریم خصوصی، حفظ اسرار، عدم ثبت مشخصات شناسایی، حق انصراف از ادامه در همه مراحل جمع آوری داده‌ها در مطالعه ارائه شد. برای جمع آوری داده‌ها از پرسشنامه‌های ذیل استفاده گردید.

پرسشنامه خوردن هیجانی: این پرسشنامه خودگزارش‌دهی ۳۳ ماده و سه زیرمقیاس سبک‌های خوردن برونی (۱۰ ماده)، هیجانی (۱۳ ماده) و بازداری شده (۱۰ ماده) توسط (Dutch, 1986) طراحی شده است. پاسخ‌دهندگان به هر عبارت در طیف لیکرت ۵ درجه‌ای از تقریباً هرگز (نموده ۱) تا بسیار زیاد (نموده ۵) پاسخ می‌دهند. این پرسشنامه از همسانی درونی (ضرایب آلفای کرونباخ بین ۰/۸ تا ۰/۹۵) و روابط عاملی مناسب برخوردار است

Structural Equation Modeling (SEM)-
- external eating styles
- emotional
- inhibited

(Van Strien & et al, 1986) روایی پرسشنامه را با روش تحلیل عاملی (Van Strien, Frijters, Bergers & Defares, 1986) بررسی کردند و نشان دادند که همه ماده‌های این پرسشنامه از بار عاملی بالای ۰/۴۵ برخوردارند. این پرسشنامه نخستین بار توسط صالحی‌فردی ترجمه و در پژوهش‌ها به کار گرفته شد (Salehi Fadardi, Madah Shoorcheh & Nemati, 2011). در پژوهش‌های مختلف ضرایب آلفای کرونباخ این پرسشنامه از ۰/۹۳ تا ۰/۸۲ گزارش شده است (Salehi Fadardi & et al, 2011). همسانی درونی سه زیرمقیاس این پرسشنامه در ایران برای خوردن بازداری شده، خوردن هیجانی و خوردن بروني به ترتیب ۰/۹۵، ۰/۸۵ و ۰/۹۱ گزارش شده است (Kachuei & et al, 2016). در پژوهش (Rabbani Parsa, 2017) بررسی روایی همزمان این پرسشنامه با مقیاس خوردن هیجانی (Arnow, Kenardy, & Agras, 1995) نشان داد ضریب همبستگی زیرمقیاس خوردن هیجانی با مقیاس خوردن هیجانی ۰/۸۵ است. در پژوهش حاضر، ساختار عاملی پرسشنامه از طریق تحلیل عاملی تاییدی، بررسی شد و یافته‌ها نشان از برازش مطلوب داده‌ها با الگو داشت ($\chi^2=1/۳۵$, $P<0/۲۵$, $df=۱/۹۷$, $GFI=0/۹۷$, $CFI=0/۹۹$, $RMSEA=0/۰۳$). همچنین، در این پژوهش ضریب آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه ۰/۸۹ و زیرمقیاس‌های سبک‌های خوردن بروني، هیجانی و بازداری شده ۰/۸۹، ۰/۸۲ و ۰/۸۶ به دست آمد.

پرسشنامه خودتنظیمی: در این پژوهش از فرم کوتاه (۳۱ ماده‌ای) پرسشنامه خودتنظیمی (Carey & et al, 2004) استفاده شد. این فرم را (Carey, Neal & Collins, 2004) ایجاد نمودند که ۷ بعد خودتنظیمی (پذیرش، ارزیابی، راه اندازی، بررسی، برنامه ریزی، اجراء، سنجش) را ارزیابی می‌نماید. (Carey & et al 2004) در ارزیابی روان سنجی از این پرسشنامه شواهدی برای روایی همگرا و تمییز آن ارائه نمودند. همچنین اعتبار به روش آلفای کرونباخ را ۰/۹۲ گزارش کردند. (Zeynali & et al, 2011) ضریب آلفای کرونباخ کل را ۰/۸۸ از روایی سازه پرسشنامه خودتنظیمی (Miller & Brown, 1999) حمایت می‌کند. همچنین همبستگی بین فرم اصلی و فرم کوتاه شده ۰/۹۶ گزارش شد (Carey & et al 2004). (Zeynali & et al, 2011) فرم کوتاه شده را روایابی کردند. روایی پرسشنامه با نمونه ۲۰۵ نفر از دانشآموزان ایرانی (ارومیه) از طریق تحلیل عاملی تاییدی مطلوب گزارش شد. نتایج تحلیل عاملی تاییدی، پرسشنامه خودتنظیمی را با ۲۸ گویه در دامنه ۰/۳۰ تا ۰/۶۰ روی یک عامل بارگزاری کرد. شاخص‌های برازنده‌گی در حد مطلوب بودند. در پژوهش حاضر، ساختار عاملی پرسشنامه از طریق تحلیل عاملی تاییدی، بررسی شد و یافته‌ها نشان از برازش مطلوب داده‌ها با الگو داشت. همچنین، در این پژوهش ضریب آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه ۰/۷۸ به دست آمد.

پرسشنامه پردازش هیجانی: این پرسشنامه یک ابزار خودگزارش‌دهی ۲۵ ماده‌ای است که برای اندازه‌گیری سبک‌های پردازش هیجانی توسط (Baker, Thomas, Thomas & Owens, 2010) طراحی شد. هر ماده بر اساس مقیاس لیکرت ۵ درجه‌ای (به هیچ وجه تا بینهایت) در جه‌بندی می‌شود. این مقیاس دارای ۵ زیرمقیاس عدم تنظیم هیجان^۱ (ماده‌های ۱۸، ۱۰، ۱۵، ۱۷، ۶)، سرکوب^۲ (ماده‌های ۲۱، ۲۵، ۱۶، ۹)، بهبود^۳ (ماده‌های ۲۳، ۱۲، ۸، ۱، تجربیات هیجانی^۴ (ماده‌های ۱۱، ۷، ۳)، نشانه‌هایی از عدم پردازش هیجانی (ماده‌های ۲۰، ۲۲، ۲۴، ۲۰، ۵) و اجتناب‌ها^۵ (ماده‌های ۱۴، ۱۳، ۴) است. ضرایب آلفای کرونباخ و بازآزمایی این پرسشنامه به ترتیب ۰/۹۲ و ۰/۷۹ گزارش شده است (Baker & et al 2010). به منظور تعیین روایی، این پرسشنامه با پرسشنامه نظم‌جویی هیجانی^۶ (Garnefski & Kraaij, 2006) همبسته و مشخص شد که بین دو پرسشنامه همبستگی منفی معنادار ($r=-0/۵۴$) وجود دارد (Narimani, 2012). همسانی درونی زیرمقیاس‌های سرکوب، بهبود، تجربیات هیجانی، نشانه‌هایی از عدم پردازش هیجانی، و اجتناب را به ترتیب برابر با ۰/۶۹، ۰/۸۱ و ۰/۷۰ گزارش کرده‌اند. آنها روایی این مقیاس را از طریق همبستگی با سایر آزمون‌ها مورد بررسی قرار دادند که ضرایب همبستگی این مقیاس با بعد پرسشنامه نظم جوی هیجانی بین ۰/۷۶ تا ۰/۹۵ گزارش دادند. در تحقیقی مقدماتی که بر روی ۴۰ نفر از دانشجویان صورت گرفت ضریب اعتبار ۰/۷۷ به دست آمد (Mehri Nejad & et al, 2016). همچنین ضریب آلفای کرونباخ در پژوهش (Narimani, 2012) ۰/۹۵ محاسبه شد. در پژوهش حاضر، روایی پرسشنامه با استفاده از تحلیل عاملی تاییدی بررسی شد و شاخص‌های برازش قابل قبول بود ($\chi^2=1/۱۱$, $P<0/۰۱$, $df=۱/۴۴$, $GFI=0/۹۶$, $CFI=0/۹۵$, $AGFI=0/۹۴$). همچنین در این پژوهش برای بررسی اعتبار مقیاس با استفاده از ضرایب آلفای کرونباخ کل پرسشنامه ۰/۹۳ و زیرمقیاس‌های سرکوب، بهبود، تجربیات هیجانی، نشانه‌هایی از عدم پردازش هیجانی، و اجتناب به ترتیب ۰/۸۳، ۰/۷۶، ۰/۷۲، ۰/۸۹ و ۰/۸۱ به دست آمد. تجزیه و تحلیل اطلاعات به دست آمده از اجرای پرسشنامه‌ها از طریق نرم‌افزار Lisrel-V8.8 و Spss-V24 انجام شد. همچنین به منظور آزمون فرضیه‌های پژوهش از مدل‌سازی معادلات ساختاری استفاده شد.

- lack emotion regulation ^۱
- suppression ^۲
- improvement ^۳
- emotional experiences ^۴
- emotional processing and avoidances ^۵
- Emotion Regulation Questionnaire ^۶

یافته‌های پژوهش

یافته‌های توصیفی مربوط به میانگین، انحراف استاندارد، چولگی و کشیدگی نمره‌های آزمونی‌ها بین متغیرهای پژوهش در جدول ۱ نشان داده شده است.

جدول ۱. یافته‌های توصیفی مربوط به میانگین، انحراف استاندارد، چولگی و کشیدگی بین متغیرهای پژوهش

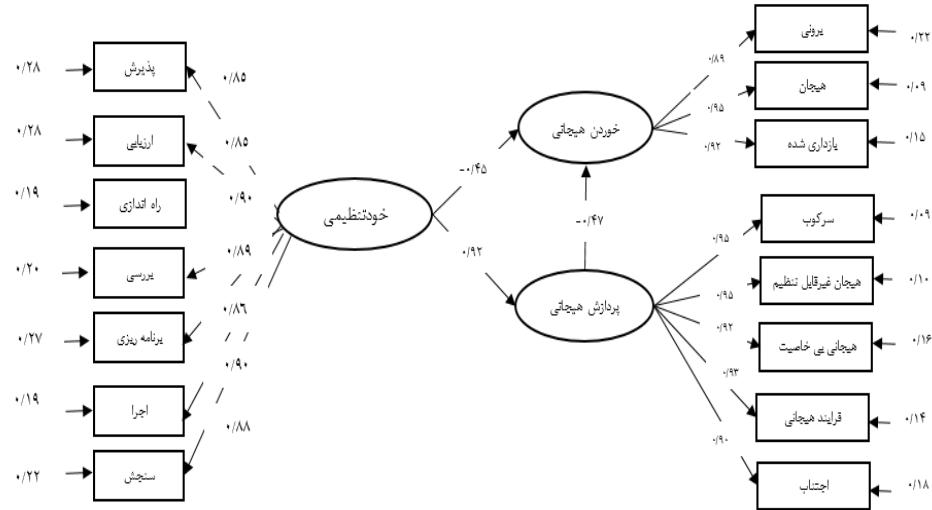
متغیر	میانگین	انحراف استاندارد	چولگی	کشیدگی
خوردن بروني	۳/۲۹	۰/۷۹	-۰/۰۶	-۰/۲۱
خوردن هیجانی	۳/۳۱	۰/۸۰	۰/۰۱	-۰/۳۳
خوردن بازداری شده	۳/۲۱	۰/۸۱	۰/۱۵	-۰/۲۲
سرکوب	۳/۲۱	۰/۷۸	-۰/۱۵	۰/۴۱
هیجانات غیرقابل تنظیم	۳/۲۷	۰/۷۸	-۰/۰۹	۰/۳۴
تجربیات هیجانی بی خاصیت	۳/۳۶	۰/۷۷	-۰/۰۲	۰/۱۰
اثرات هیجانات پردازش نشده	۳/۱۹	۰/۷۸	۰/۰۴	۰/۴۰
اجتناب	۳/۳۵	۰/۸۳	-۰/۰۱	۰/۲۹
پذیرش	۳/۳۵	۰/۷۸	-۰/۲۶	۰/۱۶
ارزیابی	۳/۰۲	۰/۸۵	۰/۰۲	۰/۲۲
راهاندازی	۳/۰۷	۰/۸۰	۰/۱۲	۰/۲۰
بررسی	۳/۲۲	۰/۸۲	۰/۱۶	۰/۰۸
برنامه‌ریزی	۳/۱۲	۰/۹۲	۰/۴۱	۱/۱۴
اجرا	۳/۱۸	۰/۸۰	-۰/۰۷	۰/۴۴
سنجهش	۳/۰۱	۰/۸۷	۰/۲۲	۰/۰۱

قبل از بررسی فرضیه، می‌خواهیم رابطه (همبستگی) بین متغیرها را مورد ارزیابی قرار دهیم. بنابراین، از آزمون همبستگی استفاده کرده و نتایج آن را در ماتریس زیر آورده‌ایم.

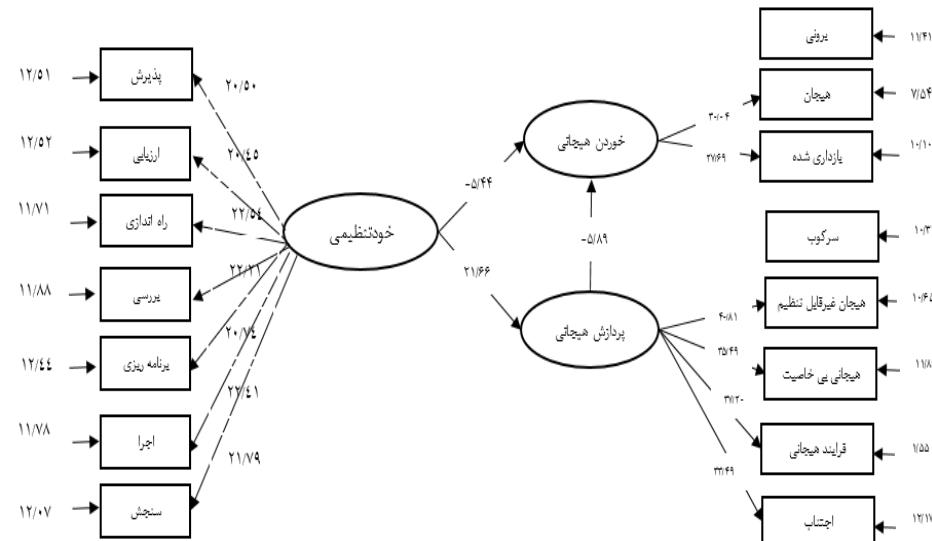
جدول ۲. ماتریس همبستگی بین متغیرهای پژوهش

متغیر	همبستگی Sig.	خودتنظیمی	خوردن هیجانی	پردازش هیجانی
۱	همبستگی Sig.			
۱	همبستگی Sig.	خوردن هیجانی		
۱	همبستگی Sig.	پردازش هیجانی		

همان‌طور که از ماتریس جدول ۲ مشخص است، علامت *** نشان‌دهنده وجود همبستگی بین متغیرهای پژوهش در سطح ۰/۰۱ را نشان می‌دهد. یعنی، بین خودتنظیمی، خوردن هیجانی و پردازش هیجانی رابطه وجود دارد. در ادامه، به منظور بررسی تأثیرگذاری خودتنظیمی بر خوردن هیجانی با نقش میانجی پردازش هیجانی در افراد مبتلا به چاقی در یک مدل، از مدل معادلات ساختاری تائیدی استفاده می‌شود. بدین منظور، پس از رسم ساختار، اضافه نمودن قیود مدل و انتخاب روش مکسیمم درستنمایی، مدل اجرا شده و نمودار مسیر برآش شکل‌های زیر به دست آمد.

شکل ۱. ضریب مسیر و بارهای عاملی

شکل ۲. ضرایب معناداری مدل

با توجه به معیارهای خی-دو و RMSEA این مدل برازش مناسبی به داده‌ها ارائه می‌کند. در جدول زیر، مهمترین و متداول‌ترین شاخص‌های برازش آورده شده است. همان‌گونه که در جدول زیر دیده می‌شود، همه‌ی شاخص‌ها کفایت آماری دارند. بنابراین، با اطمینان می‌توان دریافت محقق در مورد این شاخص‌ها به برازش نسبتاً کاملی دست یافته است.

جدول ۳. گزیده‌ای از شاخص‌های برازش مهم مدل ترسیمی

شاخص	نام شاخص	اختصار	مقدار	برازش قابل قبول
شاخص‌های برازش مطلق	سطح تحت پوشش (کای اسکوئر)		۲۱۵/۰۱	-
شاخص‌های برازش تطبیقی	کای اسکوئر بر درجه آزادی	X ² /df	۲/۴۷	کمتر از ۳
شاخص‌های برازش تطبیقی	شاخص نیکویی برازش	GFI	۰/۹۶	بزرگتر از ۰/۹
شاخص‌های برازش تطبیقی	شاخص نیکویی برازش اصلاح شده	AGFI	۰/۹۳	بزرگتر از ۰/۹
شاخص‌های برازش تطبیقی	شاخص برازش تطبیقی	CFI	۰/۹۸	بزرگتر از ۰/۹

شاخص‌های برآش مقتضد	RMSEA	کمتر از ۰/۰۵	۰/۰۵۵	چاقی
بنابراین، با توجه به شکل های ۱ و ۲ چنین استبطا می‌شود که خودتنظیمی بر خوردن هیجانی با نقش میانجی پردازش هیجانی در افراد مبتلا به چاقی تأثیر دارد. آنگاه، می‌توان چنین نتیجه گرفت که فرضیه تأثیر خودتنظیمی بر خوردن هیجانی با نقش میانجی پردازش هیجانی در افراد مبتلا به چاقی پذیرفته می‌شود. در جدول زیر، ضرایب مسیر به همراه مقادیر t برای فرضیه‌ی فرعی پنجم آورده شده است. همان‌طور که مشخص است، مسیرهای مورد آزمون، پذیرفته می‌شوند.				

جدول ۴. ضرایب مسیر و مقادیر t برای متغیرهای پژوهش

مسیر	ضریب مسیر	مقدار t	وضعیت
خودتنظیمی \rightarrow پردازش هیجانی	+۰/۹۲	۲۱/۶۶	پذیرفته شد
پردازش هیجانی \rightarrow خوردن هیجانی	-۰/۴۷	-۵/۸۹	پذیرفته شد
خودتنظیمی \rightarrow خوردن هیجانی	-۰/۴۵	-۵/۴۴	پذیرفته شد

برای بررسی میزان تأثیر مستقیم و غیرمستقیم متغیرهای مستقل بر وابسته لازم است تا اثرات کل، مستقیم و غیرمستقیم برای متغیر درون‌زای مدل ارائه شود که این اثرات در جداول زیر قابل مشاهده است.

جدول ۵. تفکیک اثرات، مستقیم، غیرمستقیم خودتنظیمی، پردازش هیجانی و خوردن هیجانی

متغیر مستقل	متغیر وابسته	مستقیم	غیرمستقیم	اثر
خودتنظیمی	پردازش هیجانی	+۰/۹۲	----	کل
پردازش هیجانی	خوردن هیجانی	-۰/۴۷	----	
خودتنظیمی	خوردن هیجانی	-۰/۴۵	+۰/۹۲ * -۰/۴۷ = -۰/۴۳	-۰/۸۸

همان‌طور که در جدول ۵ قابل مشاهده است، تأثیر خودتنظیمی بر خوردن هیجانی با نقش میانجی پردازش هیجانی در افراد مبتلا به چاقی به میزان -۰/۸۸ است.

بحث و نتیجه‌گیری

نتایج حاصل از داده‌های پژوهش نشان داد که رابطه معناداری بین خودتنظیمی بر خوردن هیجانی با نقش میانجی پردازش هیجانی در افراد مبتلا به چاقی وجود دارد. نتایج پژوهش با یافته‌های (Escandón-Nagel & et al, 2018 Santos, 2018, Harrison & et al, 2016) همسو می‌باشد. پژوهش‌ها نشان می‌دهد افراد دارای رفتارهای خوردن هیجانی، به طور معناداری سطح بالاتری از برانگیختگی هیجانی، پذیرش اندک هیجان‌ها، آگاهی، وضوح هیجانی کمتر، خودگزارش‌دهی بیشتر مشکل‌های خودتنظیمی را نشان می‌دهد و همین‌طور به ترتیب، کاهش و افزایش استفاده از راهبردهای خودتنظیمی را در مقایسه با گروه کنترل سالم، نشان می‌دهند (Kachui & et al, 2016). رفتارهای خوردن هیجانی، مکانیسمی است که از طریق آن، افراد تلاش می‌کنند تا از حالت‌های هیجانی نامطلوب اجتناب کنند. به طور ویژه، غذا، حواس‌پرتی لذت‌بخش و عینی از آشتفتگی‌های هیجانی و نگرانی‌های مربوط به تصویر بدین فراهم می‌کند. اخیراً علاقه فزاینده‌ای در فرایندهای خودتنظیمی و رفتاری در فهم و درمان خوردن هیجانی ایجاد شده است (Hou & et al, 2013). در کل می‌توان این چنین گفت که افرادی که راهبردهای خودتنظیمی انتطباقی کمتری دارند، بیشتر احتمال دارد که در تلاش برای رهایی از تجربه عاطفی ناخواستید خود به سمت الگوهای خوردن‌های ناسالم بروند. یا از سوی دیگر، ممکن است افرادی با الگوهای خوردن ناسالم هیجانات شدیدتر و پایدارتر را تجربه کنند که برای تعديل آنها به زحمت می‌افتد. با توجه به ارتباط فرآگیر خودتنظیمی با خوردن هیجانی، آموزش خودتنظیمی می‌تواند یک هدف مداخله‌ای بالقوه برای افرادی با مشکلات خوردن یا برای اقدامات پیشگیرانه باشد. همان‌گونه با این تبیین، می‌توان به پژوهش‌هایی اشاره کرد که نشان می‌دهد در مقایسه با افراد عادی، افراد با مشکلات خوردن هیجانی، مشکل‌های بیشتری در حوزه خودتنظیمی دارند (Khalili Davaie, 2019).

از سوی دیگر، افراد مبتلا به چاقی به دلیل وجود احساس نقص و اضافه وزن بیش از حد به برخی از اهداف همچون اهداف عاطفی و هیجانی، ناکامی و خلل ایجاد کرده و باعث کاهش سطح پردازش هیجانی در آنان می‌شود. چرا که پردازش هیجانی فرآیندی است که به سبب آن آشتفتگی عاطفی جذب و به اندازه‌ای کاهش می‌یابد که تجارب و رفتارهای دیگر بدون اختشاش می‌توانند صورت بگیرند، اما افراد مبتلا به چاقی به سبب احساس مورد تمسخر گرفتن از سوی دیگران به دلیل چاقی بیش از حد بیشتر دچار آشتفتگی عاطفی شده و پردازش هیجانی منفی در آنان بیشتر است (Santos, 2018). مدیریت هیجان‌های خود و دیگران سبب قدرت سازمان‌دهی و سازگاری فرد در موقعیت‌های تحریک‌کننده می‌شود. فردی که مدیریت و

پردازش هیجانی رشد یافته دارد، آزاد از هر گونه اجبار بیرونی و درونی می‌تواند هیجانات را تجربه کند و یا از بروز آنها جلوگیری نماید. با توجه به این که میزان چاقی در افراد مبتلا به چاقی مشکلات شخصیتی که در هیجانات خود مشکل دارند بیشتر است، می‌توان نتیجه گرفت که عدم مدیریت و پردازش هیجانی مناسب می‌تواند منجر به اقدام به عمل‌های جراحی تهاجمی شود (Kiani, 2015). پژوهش‌های نشان می‌دهد افراد دارای رفتارهای خوردن هیجانی، به طور معناداری سطح بالاتری از برانگیختگی هیجانی، پذیرش اندک هیجان‌ها، آگاهی، وضوح هیجانی کمتر، خودگزارش بیشتر مشکل‌های پردازش هیجانی را نشان می‌دهد (Konttinen & et al, 2019).

این مطالعه محدودیت‌هایی نیز داشت که موجب می‌شود تعمیم نتایج همراه با ملاحظه باشد. یکی از محدودیت‌ها این بود که سنجش متغیرهای پژوهش تنها با استفاده از آزمون‌های خودگزارشی صورت گرفت. در همین راستا، پیشنهاد می‌شود. در مطالعات آتی از روش‌های دیگری نظری مصاحبه نیز استفاده شود. همچنین مطالعه تنها بر روی افراد مبتلا به چاقی انجام گرفت. پیشنهاد می‌شود پژوهش روی نمونه‌های گوناگون تکرار شود و همچنین ماهیت مقطعي طرح مطالعه امکان هرگونه تفسیر علی از نتایج را با محدودیت روبرو می‌سازد. خوردن هیجانی متغیر مهمی برای چاقی است، بنابراین پیشنهاد می‌گردد در درمان چاقی و کاهش وزن افراد به این مهم بسیار توجه شود و مهارت‌های مقابله با هیجانات منفی به افراد آموخته شود تا کمتر از خوردن به عنوان یک راهکار دفاعی در مقابل اضطراب و ناکامی‌ها استفاده شود. برگزاری دوره‌های آموزشی با حضور روانشناسان سلامت در مورد کاربرد عواطف و هیجانات در زندگی افراد مبتلا به چاقی با مهارت‌های روانی ارزیابی هیجانات خود، مدیریت هیجان‌ها، مهم خواهد بود.

References

- Arnow, B., Kenardy, J., & Agras, W. S. (1995). The Emotional Eating Scale: The development of a measure to assess coping with negative affect by eating. *International Journal of Eating Disorders*, 18(1), 79-90.
- Baker, R., Thomas, S., Thomas, P. W., & Owens, M. (2010). Development of an emotional processing scale. *Journal of Psychosomatic Research*, 62(2), 167-178.
- Cahill, A. G., Haire-Joshu, D., Cade, W. T., Stein, R. I., Woolfolk, C. L., Moley, K., ... & Klein, S. (2018). Weight control program and gestational weight gain in disadvantaged women with overweight or obesity: a randomized clinical trial. *Obesity*, 26(3), 485-491.
- Cardi, V., Leppanen, J., & Treasure, J. (2015). The effects of negative and positive mood induction on eating behaviour: A meta-analysis of laboratory studies in the healthy population and eating and weight disorders. *Neuroscience & Biobehavioral Reviews*, 57, 299-309.
- Carey, K. B., Neal, D. J., & Collins, S. E. (2004). A psychometric analysis of the self-regulation questionnaire. *Addictive behaviors*, 29(2), 253-260.
- Daawin, P., Kim, S., & Miljkovic, T. (2019). Predictive Modeling of Obesity Prevalence for the US Population. *North American Actuarial Journal*, 23(1), 64-81.
- Deroost, N., & Cserjési, R. (2018). Attentional avoidance of emotional information in emotional eating. *Psychiatry research*, 269, 172-177.
- Duarte, A. C., Matos, A. P., & Marques, C. (2015). Cognitive emotion regulation strategies and depressive symptoms: gender's moderating effect. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 165, 275-283.
- Erkaya, R., Karabulutlu, Ö., & Çalik, K. Y. (2018). The effect of maternal obesity on self-esteem and body image. *Saudi Journal of Biological Sciences*.
- Escandón-Nagel, N., Peró, M., Grau, A., Soriano, J., & Feixas, G. (2018). Emotional eating and cognitive conflicts as predictors of binge eating disorder in patients with obesity. *International Journal of Clinical and Health Psychology*, 18(1), 52-59.
- Evers, C., Marijn Stok, F., & de Ridder, D. T. (2010). Feeding your feelings: Emotion regulation strategies and emotional eating. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 36(6), 792-804.
- Garnefski, N., & Kraaij, V. (2006). Cognitive emotion regulation questionnaire—development of a short 18-item version (CERQ-short). *Personality and individual differences*, 41(6), 1045-1053.
- Gorin, A. A., Gokee LaRose, J., Espeland, M. A., Tate, D. F., Jelalian, E., Robichaud, E., ... & Bahnsen, J. (2019). Eating pathology and psychological outcomes in young adults in self-regulation interventions using daily self-weighing. *Health Psychology*, 38(2), 143.
- Harrison, C., Mitchison, D., Rieger, E., Rodgers, B., & Mond, J. (2016). Emotion regulation difficulties in binge eating disorder with and without the overvaluation of weight and shape. *Psychiatry research*, 245, 436-442.
- Herwig, U., Opialla, S., Cattapan, K., Wetter, T. C., Jäncke, L., & Brühl, A. B. (2018). Emotion introspection and regulation in depression. *Psychiatry Research: Neuroimaging*, 277, 7-13.
- Holter, J. B. (1983). Aspects of storing and sampling ensiled forages. *Journal of Dairy Science*, 66(6), 1403-1408.
- Hou, F., Xu, S., Zhao, Y., Lu, Q., Zhang, S., Zu, P., ... & Tao, F. (2013). Effects of emotional symptoms and life stress on eating behaviors among adolescents. *Appetite*, 68, 63-68.
- Kachuei, M., Moradi, A., Kazemi, A., & Ghanbari, Z. (2016). Distinctive role of emotion regulation and impulsivity in different types of unhealthy eating patterns. *Feyz Monthly*, 20 (4), 390-383. [in Persian]
- Khalili Davaie, M. (2019). The Effectiveness of Mindfulness Training on Emotional Processing and Weight Loss in Overweight Adolescents. MSc thesis, Payame Noor University of Islamabad West. [in Persian]
- Khodapanah, M., Sohrabi, F., Ahadi, H., & Taghi Lou, S. (2017). Model the structure of the cerebral-behavioral system, impulsivity, emotional failure, and the regulation of emotional buzzing with eating behavior. *Iranian Journal of Health Education and Health Promotion*, 6 (3), 251-265. [in Persian]
- Kiani, F. (2015). *The relationship of emotional eating with cognitive emotion regulation strategies, social anxiety, and obesity labeling in overweight and obese women*. M.Sc., University of Guilan.
- Konttinen, H., Van Strien, T., Männistö, S., Jousilahti, P., & Haukkala, A. (2019). Depression, emotional eating and long-term weight changes: a population-based prospective study. *International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity*, 16(1), 28.

- Kyrou, I., Randeva, H. S., Tsigos, C., Kaltsas, G., & Weickert, M. O. (2018). Clinical problems caused by obesity. In *Endotext [Internet]*. MDText. com, Inc.
- Mehri Nejad, S. A; Farah Bijari, A & Norouzi Nargessi, M. (2016). Comparison of attention bias and emotional processing styles in female students with generalized anxiety disorder, dementia and non-dementia. *Journal of Clinical Psychology Studies*, 6 (24), 114-99. [in Persian]
- Milaneschi, Y., Simmons, W. K., van Rossum, E. F., & Penninx, B. W. (2019). Depression and obesity: evidence of shared biological mechanisms. *Molecular psychiatry*, 24(1), 18.
- Mills, P., Newman, E. F., Cossar, J., & Murray, G. (2015). Emotional maltreatment and disordered eating in adolescents: Testing the mediating role of emotion regulation. *Child abuse & neglect*, 39, 156-166.
- Monnery-Patris, S., Rigal, N., Peteuil, A., Chabanet, C., & Issanchou, S. (2019). Development of a new questionnaire to assess the links between children's self-regulation of eating and related parental feeding practices. *Appetite*, 138, 174-183.
- Narimani, M. (2012). Effectiveness of impulse control training on emotional processing, impulsivity, and distraction in students with mathematical disorder. *Journal of Learning Disabilities*, 2 (2), 122-101. [in Persian]
- Newmarch, W., Weiler, M., & Casserly, B. (2019). Obesity cardiomyopathy: the role of obstructive sleep apnea and obesity hypoventilation syndrome. *Irish Journal of Medical Science (1971-)*, 1-8.
- Ogden, C. L., Carroll, M. D., Kit, B. K., & Flegal, K. M. (2014). Prevalence of childhood and adult obesity in the United States, 2011-2012. *Jama*, 311(8), 806-814.
- Padmala, S., Sambuco, N., & Pessoa, L. (2019). Interactions between reward motivation and emotional processing. *Progress in brain research*, 247, 1-21.
- Pisetsky, E. M., Haynos, A. F., Lavender, J. M., Crow, S. J., & Peterson, C. B. (2017). Associations between emotion regulation difficulties, eating disorder symptoms, non-suicidal self-injury, and suicide attempts in a heterogeneous eating disorder sample. *Comprehensive psychiatry*, 73, 143-150.
- Rabbani Parsa, M. J. (2017). The Effectiveness of Group Motivational Interviewing on Emotional Eating and Anxiety Reduction in Obese People: The Impulsive Modulatory Role. M.Sc., Ferdowsi University of Mashhad. [in Persian]
- Ranjbar Noushari, F. (2017). Comparison of the effectiveness of intervention based on positive psychology and training of emotion regulation skills on subjective well-being, eating styles, self-control and body mass index in overweight women. PhD Thesis, University of Mohaghegh Ardabili. [in Persian].
- Robinson, A., Safer, D. L., Austin, J. L., & Etkin, A. (2015). Does implicit emotion regulation in binge eating disorder matter?. *Eating behaviors*, 18, 186-191.
- Rommel, D., Nandrino, J. L., Ducro, C., Andrieux, S., Delecourt, F., & Antoine, P. (2012). Impact of emotional awareness and parental bonding on emotional eating in obese women. *Appetite*, 59(1), 21-26.
- Salehi Fadardi, J., Madah Shoorcheh, R., & Nemati, M. (2011). Comparison of motivational structure and eating styles in overweight and obese women with normal weight. *Journal of Mental Health Principles*, 50 (1), 2-16. [in Persian]
- Santos, F. (2018). Emotional processing in obesity: a systematic review and exploratory meta-analysis. *Obesity reviews*, 41(2), 31-46.
- Santos, F. (2018). Emotional processing in obesity: a systematic review and exploratory meta-analysis. *Obesity reviews*.
- Treasure, J., Cardi, V., & Kan, C. (2012). Eating in eating disorders. *European Eating Disorders Review*, 20(1), e42-e49.
- Upadhyay, J., Farr, O., Perakakis, N., Ghaly, W., & Mantzoros, C. (2018). Obesity as a disease. *Medical Clinics*, 102(1), 13-33.
- van Strien, T. (2018). Causes of emotional eating and matched treatment of obesity. *Current diabetes reports*, 18, 1-8.
- Van Strien, T.; Frijters, J. E. R.; Bergers, G. P. A. & Defares, P. B. (1986). The Dutch Eating Behavior Questionnaire (DEBQ) for Assessment of Restrained, Emotional, and External Eating Behavior. *International Journal of Eating Disorders*, 5(2), 295-315
- World Health Organization. (2016). *World malaria report 2015*. World Health Organization.